
NA KATEDRU SPOMÍNAJÚ

Počas svojho viac ako polstoročného účinkovania na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského

som sa usiloval citlivo vnímať atmosféru tejto významnej ustanovizne a ľudí, ktorí ju formovali či reprezentovali. Činil som tak najmä vo vzťahu k fakulte, aby som si formoval pozíciu svojho študijného odboru vo vzťahu k príbuzným odborom a katedrám. Bolo to v čase, keď viacerí z významných predstaviteľov vedy a kultúry z univerzitných postoch odchádzali. Poznatky z týchto pozorovaní sa mi neskôr darilo uplatňovať, neraz v zložitých situáciách, počínajúc študentskými rokmi až po odchod z univerzity.

Naučil som sa poznávať a následne rozlišovať ľudí, zameriavať sa na ľudí čestných a charakterných, počínajúc študentmi až po vysokých funkcionárov na najrozličnejších postoch tejto jednej z najvyšších ustanovizní duchovného života spoločnosti.

Pokiaľ ide o moju pracovnú orientáciu, jej voľba (slovesný folklór, historická tematika vo folklóre, jej súčasný stav, dejiny slovenskej etnológie) vyplývala z aktuálnych potrieb tejto vedy i z môjho poznania a nazerania na mimoriadne závažné udalosti a premeny (rok 1948, industrializácia, kolektivizácia a iné) v spoločnosti. Po rozsiahlych výskumoch tak na Slovensku postupne vznikli desiatky etnologických monografií obcí i miest ako dokument týchto zmien dôležitý nielen pre vedu, ale aj ako obraz o stave tradičnej kultúry a jej hodnotách v povojnovom vývine Slovenska. Zvládnutie tejto úlohy si vyžadovalo pripraviť čo najskôr odborne zdatnú skupinu výskumných pracovníkov na úrovni vysokoškolského štúdia.

Vysokoškolské štúdium národopisu sa podarilo na Filozofickej fakulte UK pomerne rýchlo obnoviť a dostať organizačne do stavu otvárania samostatných ročníkov v kombináciách s viacerými predmetmi (národopis – dejepis, slovenčina, archeológia, dejiny umenia, hudobná veda). Požiadavky na absolventov národopisu boli spočiatku také naliehavé, že do pracovného pomeru vstupovali niektorí ešte ako študenti, iní zapájaním sa do výskumných projektov pracovísk (Národopisný ústav SAV, Slovenské národné múzeum v Bratislave a Martine, Slovenská národopisná spoločnosť i ďalších). Predovšetkým však sa úspešne postupne čoraz viac zúčastňovali na výskumoch v rámci výskumných programov katedry, diplomovými prácami i publikačnými výsledkami. To všetko prispievalo k rastu publikačného potenciálu katedry, ktorá získavala aj v rámci fakulty na význame a vážnosti, stávala sa vo výchovno-vzdelávacej i vedecko-výskumnej činnosti jedným z nosných univerzitných pracovísk.

Osobitný význam v jej vývoji malo obdobie existencie Katedry archeológie, dejín umenia, etnografie a folkloristiky (1970) a následne Katedry etnológie i Katedry etnológie a kultúrnej antropológie.

Na záver týchto pár slov už s odstupom času chcem vysloviť osobné úprimné poďakovanie a poklonu všetkým tým členom katedry, fakulty, Univerzity Komenského, Národopisného ústavu SAV, Slovenského národného múzea v Martine i v Bratislave, ďalších múzeí a iných odborných inštitúcií, ktorí sa v akejkol'vek miere a forme zúčastnili mojimi činmi na úspešnej ceste národopisu na Filozofickej fakulte UK. Je nás veľa takých, čo sme si navzájom boli nápomocní neraz

v akýchkoľvek náročných a zložitých situáciách, ktoré prinášala doba počas nášho odborného a pracovného nasadenia. Početné úlohy, ich riešenia a dosiahnuté výsledky medzi aktívnymi účastníkmi tejto cesty k dnešku vytvárali významné spojivá, atmosféru porozumenia, spolupráce, spolupatričnosti i priateľstva.

Som rád, že som mal možnosť na tejto púti životom stretávať statočných a charakterných ľudí, ktorých som si vážil a aj teraz im vzdávam úctu.

Ján Michálek

Po absolvovaní štúdia národopisu a histórie na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity (roku 1951)

ma doc. A. Melicherčík prijal za asistenta etnografie do Národopisného seminára univerzity. O rok neskôr mi akademik. Hrušovský na základe rigorózneho skúšky z filozofie ponúkol miesto v zakladajúcom sa Národopisnom ústave SAV, kde by som mal pomáhať J. Mjartanovi pri budovaní pracoviska. Ponúkané miesto v SAV som prijal. Zapôsobil na mňa argument, že po prekonaní ťažkej choroby mi bude lepšie vyhovovať „tichá práca“ v akadémii ako rušná práca na univerzite.

Výsledky vedeckých výskumov som publikoval v početných príspevkoch, okrem toho som svoje poznatky odovzdával aj vo forme pedagogickej činnosti na univerzite, kde som pôsobil ako externe habilitovaný docent slovanského národopisu.

Moju ďalšiu spoluprácu s národopisným pracoviskom na univerzite (medzitým pomenovanej na Univerzitu Komenského) ovplyvnila roku 1966 nečakaná smrť prof. A. Melicherčíka. Po smrti tejto vedúcej osobnosti slovenského národopisu ma pozval na rozhovor vtedajší dekan Filozofickej fakulty prof. Ľudovít Bakoš, ktorému veľmi „ležal na srdci“ osud národopisu na Slovensku. Oznámil mi, že smrťou prof. Melicherčíka nastala v odbore národopisu na fakulte neudržateľná situácia, ktorú treba riešiť prijatím nového pracovníka. Vtedajší dekan fakulty prof. Bakoš ma súčasne požiadal, aby som si urýchlene podal žiadosť o prijatie do služieb univerzity a aby som vypracoval návrh na vybudovanie národopisného odboru na fakulte. Ja som prijal dekanovu ponuku pod štyrmi podmienkami, ktoré sa mi po mojom príchode na univerzitu postupne podarilo realizovať: 1. založil sa Kabinet etnológie (5 pracovných miest) – ako samostatné pracovisko pre porovnávací slovanský národopis (1968), 2. začal sa každoročne organizovať Seminarium ethnologicum – medzinárodný seminár zameraný na terénny výskum (1968), 3. pristúpilo sa k vydávaniu cudzojazyčného periodika Ethnologia slavica (An International Review of Slavic Ethnology, 1969), 4. bol prijatý návrh na založenie Katedry etnografie a folkloristiky (5 pracovných miest) ako prvej samostatnej katedry pre tento odbor na Slovensku (1969). Takáto široká organizačná základňa umožňovala nielen kvalitnú výučbu etnológie, ale aj široko koncipovanú vedeckovýskumnú činnosť, pravidelné vydávanie periodika Ethnologia slavica,

vydávanie série knižných monografií, organizovanie medzinárodných seminárov, konferencií slovanských a európskych etnológov, vedeckých sympózií o príprave *Etnologického atlasu Európy* a pod. Bol som šťastný, keď som videl, že napr. moji študenti rozvíjajú kontakty s kolegami z mnohých európskych univerzít – od V. Británie na západe až po Gruzínsko na východe. Naša univerzita sa prostredníctvom etnológie dostávala do širšieho povedomia európskych etnológov. Až v tomto období som pochopil radosť z pedagogickej práce, kvôli ktorej som prešiel z akadémie vied na univerzitu. Obdobie prvých rokov prežitých na univerzite (najmä 1967 – 1974) patrí k najšťastnejším v mojom živote. Zásahu na tom majú – okrem mojej obetavej manželky – najmä moji spolupracovníci: Ján Komorovský, Peter Skalník, Kornélia Jakubíková, Magdaléna Paríková, Zita Škovierová, Ľuba Chorváthová, Marta Sigmundová (Botiková) a ďalší. Bez ich pomoci by sa nemohli organizovať medzinárodné semináre, konferencie a vedecké sympózia, bez ich pričinenia by sa nemohli vydávať knižné monografie ani vydávať a do celého sveta expedovať zväzky zborníka *Ethnologia slavica*.

Radosť z rozvoja etnológie na našej univerzite však netrvala dlho. Krátko po vojenskej okupácii Československa (1968) sa začali organizovať politické previerky, na ktorých sa rozhodovalo o osudoch ľudí a celých pracovísk. Prvým politickým zásahom do koncepcie rozvoja etnológie na našej univerzite bolo moje odvolanie z funkcie vedúceho katedry (1970). Postupne sa začali zbierať argumenty aj proti existencii Kabinetu etnológie a najmä proti *Seminarium ethnologicum*. Hlavným dôvodom k radikálnemu zásahu proti mne i mojim inštitúciám bolo moje prevzatie medzinárodnej Herderovej ceny roku 1974. Kým v západných demokratických štátoch znamenalo udelenie tejto prestížnej ceny vysokú poctu, v Československu sa to vtedy považovalo za politický zločin. Ja som bol pozbavený funkcie vedúceho pracoviska a bol mi vyslovený zákaz pedagogického pôsobenia (ktorý trval až do roku 1990). Pre mňa zákaz učiť, vyslovený novým dekanom fakulty a vedúcim katedry, znamenal ten najbrutálnejší trest! Roku 1974 – po ukončení jeho 7. ročníka – bol zakázaný *Seminarium ethnologicum*. Výskumný kabinet zanikol pričlenením zvyšku pracovníkov ku katedre. Z vybudovaných inštitúcií zostala doteraz iba katedra a zborník *Ethnologia slavica*.

Ak mám na záver vyjadriť svoj vzťah ku katedre, ktorú som roku 1969 zakladal, v mysli sa mi premietajú nielen radostné roky prežité na tomto pracovisku, ale i smutné udalosti, ktoré nasledovali po nich. Zvykne sa hovoriť, že za zločiny napáchané u nás v 2. polovici 20. storočia mohol totalitný režim. Zabúda sa, že ten režim tvorili konkrétni ľudia, a to – v mojom prípade – tak na univerzite, ako aj v akadémii vied. Viacerí z tých, čo mi vtedy ublížili – lebo to cítim ako trpkú bolesť – už nie sú medzi nami. Len niektorí z vtedajších hlavných aktérov ešte žijú... Odpustil som všetkým, ale zabudnúť nemôžem, hoci sa o to poctivo usilujem. Ubezpečujem slovenskú etnologickú obec – predovšetkým však svojich bývalých žiakov – že ku katedre etnológie a jej terajším pracovníkom mám ten najžičlivejší vzťah a veľmi mi záleží na jej ďalšom úspešnom rozvoji.

Ján Podolák

Mala som tú česť,

že som sa stala prvou vedúcou katedry po tzv. zamatovej revolúcii. Bolo to najmä spočiatku veľmi hektické obdobie, pretože na jednej strane zmenená spoločensko-politická situácia umožnila všetkým vedeckým a pedagogickým inštitúciám pracovať slobodne, bez usmerňovania direktívneho riadenia orgánmi KSČ. Na strane druhej však pred nami stáli mnohé nové a závažné úlohy, ktoré bolo treba v čo najkratšom čase riešiť:

1. Revidovať vedecko-výskumné a študijné programy a zamýšľať sa nad koncepciou výučby etnológie v nových podmienkach. Na šťastie v našom odbore sme vo veľkej miere mohli vychádzať z dovtedajších programov, ktoré sa vždy snažili zohľadňovať predovšetkým smerovanie našej vednej disciplíny. Nebolo nutné meniť ani zásadnú orientáciu katedry na slovenskú a slovanskú etnológiu v konfrontácii so susediacimi neslovanskými etnikami. Predsa však vylúčením politicky orientovaných predmetov tzv. spoločného základu sa vytvorili možnosti pre doplnenie novou problematikou, ktorú sme v minulosti nemohli uplatniť.

2. Tieto náročné úlohy vyžadovali aj čiastočné organizačné zmeny. Spočiatku reprezentovali odbor etnológiu na FiF UK dve relatívne samostatné pracoviská: Katedra etnografie a folkloristiky ako pedagogicko-vedecké pracovisko a Kabinet etnológie ako vedeckovýskumné pracovisko. Spoločne sme sa rozhodli vytvoriť Katedru etnológie s dvoma oddeleniami podľa pôvodnej štruktúry, kde by všetci pracovníci mali približne rovnaký podiel na vedeckovýskumnej i pedagogickej práci.

3. S potešením sme prijali návrat prof. J. Komorovského, ktorý počas tzv. normalizácie po roku 1970 musel na príkaz stranických orgánov fakultu opustiť. Prišiel však aj s jasným cieľom: založiť na FiF UK štúdium religionistiky, čo sa mu aj podarilo. Najprv pod garanciou nášho pracoviska, ktoré prijalo názov Katedra etnológie a religionistiky, no v súčasnosti odbor funguje už samostatne ako Katedra porovnávacej religionistiky.

4. Podobne sa naša katedra stala aj garantom novovzniknutého odboru Muzeológia a organizačné i odborné jadro tohto odboru sa na katedre sústreďuje dodnes.

Dalo by sa spomínať na mnohé, čo sme uskutočnili počas siedmich rokov, v ktorých som bola vedúcou katedry: výborná spolupráca s viacerými akademickými i vysokoškolskými pracoviskami na Slovensku i Českej republike, rozšírenie kontaktov so zahraničnými inštitúciami, úspešné výskumné grantové projekty, organizovanie medzinárodných konferencií a seminárov atď. Myslím, že sa nám podarilo vykonať veľmi mnoho. Najmä obdobie prvých troch rokov bolo skutočne náročné, komplikované ešte sťahovaním katedry z vysunutých priestorov do centrálnej budovy FiF UK.

Ďakujem mojim milým kolegom, že mi opakovane vyslovili dôveru pri vedení katedry. Ďakujem im za spoľahlivosť a ochotu pri každodennej spolupráci i pri niektorých nárazových činnostiach (napríklad pri sťahovaní sme museli rozsiahlu knižnicu i vedeckovýskumný archív baliť a zariaďovať doslova vlastnoručne). Ďakujem im, že sme mohli spolu vytvoriť príjemné a podnetné pracovné i ľudské prostredie, čo nám pomohlo aj pri riešení vážnejších problémov, ktoré sa vyskytli. Teším sa, že sa členkou tohto kolektívu môžem cítiť dodnes.

Eubica Droppová

Na moje pedagogické pôsobenie si spomínam

v súvislosti so zakladaním katedry folkloristiky a regionalistiky Vysokej školy pedagogickej v Nitre. Vtedy, plný nadšenia pre myšlienku založenia špeciálnej ponuky na výučbu folkloristiky pre využitie na stredných školách, pre záujmovú činnosť, pre školenie redaktorov a pod., skrátka pre spojenie výučby teórie s praxou som sa zaviazal učiť na polovičný úväzok. Bola to milá skúsenosť. Prví poslucháči boli zväčša súboroví nadšenci, ktorí takúto katedru chápali niečo ako VŠMU. Ich vytriezenie po čase vystriedal triezvy pohľad na profil i potrebu takej špecializácie. Práca s mladými ľuďmi ma nadchla. Prežil som časy prvých krokov tejto katedry i obdobia postupnej profilácie a stabilizácie. Nepočítal som so zhoršením môjho zdravotného stavu, k cukrovke sa pridala mozgová príhoda a dochádzanie do Nitry mi začalo robiť problémy. Vtom sa ozvali viacerí kolegovia z Katedry etnológie na bratislavskej Filozofickej fakulte UK, či by som sa neujal funkcie vedúceho tejto katedry. Po úvahách o svojom ďalšom osude som ponuku prijal a zúčastnil som sa na konkurze. Prijali ma srdečne a priateľsky. Prišiel som vlastne medzi priateľov. Aj pracovná atmosféra na katedre bola veľmi dobrá (dedičstvo po L. Droppovej). Prednášky i semináre mali ustálený program. Učiteľia svoje úlohy plnili. Bola to dobrá koncepcia terénnych výskumov a ani porady nebývali časté a nudné. Po čase sa však objavili problémy. Ukázalo sa, že katedra má viacero oddelení. Profesor Komorovský založil študijný odbor religionistika (ktorý viedol po jeho odchode mladý M. Kováč) a po čase sa ohlásil L. Mlynka, ktorý bol garantom bakalárskeho štúdia muzeológie. Na katedre sa objavil ďalší silný hráč M. Kanovský, filozof, ktorý chcel budovať kognitívnu antropológiu. Ďalším orieškom bol nedostatok priestorov na výučbu: okrem toho bolo treba kreovať nový vedecký výskum. O svojom prednášaní sa ani nezmieňujem. Všetci mi predstavili svoj pohľad na ďalšie smerovanie katedry. Podarilo sa mi nájsť prijateľné riešenia, ktoré sme spoločne presadzovali. Podarilo sa mi presadiť u dekana samostatnú Katedru porovnávacej religionistiky. Posilnilo sa štúdium muzeológie o novú silu. Teraz som sa dozvedel, že ambiciózny M. Kanovský založil na susedskej fakulte pracovisko sociálnej antropológie. Tak sa zhruba naplnil program, o ktorom som sníval. Po mojom odchode z Katedry etnológie a kultúrnej antropológie FiF UK, ako znel nový názov katedry (z mojej iniciatívy), som začal pracovať v Národnom osvetovom centre, kde som sa stal vedúcim tímu, ktorý pripravuje Encyklopédiu scénického folklorizmu.

Napriek zdravotným problémom i niektorým drobným nedorozumeniam sa mi na katedre etnológie páčilo. Bola to dobrá odborná, no najmä ľudská skúsenosť. Za mnohé impulzy pre odborný rast vďačím mojim aktívnym študentom, ktorí sa ku mne hlásia i po toľkých rokoch... Roky na katedre neboli márne!

Milan Leščák

V časoch môjho štúdia, v polovici sedemdesiatych rokov,

nebolo neobvyklé, resp. nebolo inak, len že sme celé vysokoškolské štúdium absolvovali na jednom mieste. V mojom prípade to bolo v mojom rodnom meste, budova univerzity bola tri ulice od domu. Aj keď „mestský pôvod“ sa počítal skôr ako negatívna charakteristika pri prijímaní inak veľmi úspešných stredoškôľakov (na náš odbor bolo „smerné číslo“ na Bratislavu len dvaja ľudia), vďaka prezieravosti vtedajšieho vedúceho katedry, J. Michálka, sme sa niekoľkí Bratislavčania dostali aspoň na externé štúdium. Veľmi som si vážila možnosť študovať, navyše taký „exkluzívny“ odbor, ako bol národopis. Obsah štúdia bol komplexný, mnohorozmerný. Skoro som zistila, že nie je len o „krásnych krojoch“, ale aj o živote v jeho mnohotvárnosti – minulosti i súčasnosti. A nás, „mestské slečinky“ zaujímal práve odhaľovaním inakosti, „pôvodnosti“. Na katedre sme fungovali ako výborný ročník, s množstvom krásnych zážitkov z výskumov, exkurzií, ale aj veselých i vážnych situácií v seminári – ktorý bol v tom čase už prestáňovaný („exteritoriálne“) na Zelenú ulicu. Odtiaľ bolo blízko do Univerzitnej knižnice, ale aj do kaviarne U Michala, a tak „trojuholník“ katedra – univerzitka – Michal vytváral pevné súradnice našej šťastnej študentskej existencie.

Mala som možnosť pokračovať v štúdiu, spočiatku vo forme študijného pobytu, neskôr vo vedeckej príprave na našej/mojej katedre. Citlivá a múdra vedúca mojej práce, E. Horváthová, sa starala nielen o náš vedecký rast, ale nariadila pre nás dvoch vtedy benjamínov s kolegom A. Mannom aj dennú dochádzku. Veľa mi to pomohlo pri osvojení si pracovnej disciplíny a návykov. Dostala sa mi popri mojich vedeckých povinnostiach – výskumoch, príležitosť nahliadnuť aj do problematiky redigovania, resp. korektúr Ethnologie Slavica oboznámila som sa aj s prácou v dokumentačnej zbierke pracoviska. Usporiadávali sme si „domáce kurzy angličtiny“, s inými mladými kolegami na fakulte sme sa stretávali v Krúžku interdisciplinárnej spolupráce (dôverne zvanom „KIS“) aj pri športových a rekreačných aktivitách.

Po úspešnom ukončení aspirantúry som zo školy odchádzala do celkom iného prostredia – aplikovaného výskumu – odkiaľ som sa v roku 1990 na základe konkurzu vrátila na našu/moju katedru ako odborná asistentka. Zo situácie nástupu či návratu si vždy s úctou zachovám gesto vtedajšej vedúcej katedry, L. Droppovej, ktorej som pri nástupe ohlásila, že som vlastne na ceste na materskú dovolenku... Akceptovala moje navrhnuté riešenie a ja som sa čoskoro, presnejšie v roku 1992, definitívne vrátila na katedru, kde odvtedy pôsobím. Vyskúšala som si, aké je rýchlo sa zapojiť do pedagogického procesu, podľa možnosti čo najskôr zvládnuť aj ďalšie časovo náročné aktivity, ako sú exkurzie a terénne výskumy. Na krátky čas som dokonca pôsobila aj v akademickej funkcii prodekanke pre sociálne veci a záležitosti študentov.

Táto funkcia aj prvé roky môjho pedagogického pôsobenia súvisia i s akýmsi dejom, ktoré sa mi stalo, stojac pred lavicami – videla som tam sedieť nás, mojich spolužiakov, ich typické gestá, poznámky, úsmevy... Bolo to vari tým, že som sa sama oveľa viac cítila „doma“ vo svete študentov a podvedome som chcela doň patriť. Asi to bude plynutím času, že sa mi takéto situácie stávajú stále zriedkavejšie, ale ešte sa vyskytnú.

Po príchode na katedru som sa usilovala pomôcť pri využívaní počítačov, oduševnene som pomáhala zavádzať evidenciu publikačnej činnosti, o jej dôležitosti som naliehavo presviedčala svojich kolegov. Po významnom predele – ročnom štipendijnom pobyte v Spojených štátoch amerických na základe štipendia Fulbrightovej nadácie – som sa vrátila plná pedagogickej inšpirácie. Hovorila som o spôsoboch hodnotenia učiteľov aj študentov, sama som takéto hodnotenia zavádzala v čase, keď ešte vedenie fakulty nedistribuovalo žiadne jednotné dotazníky. Angažovala som sa v posilnení medzinárodných vzťahov katedry v prospech vycestovania i prijímania študentov aj učiteľov, pripravili sme s kolegyňami K. Jakubíkovou, Z. Škovierovou a H. Hlôškovou aj niekoľkokrát uskutočnený kurz o slovenskej ľudovej kultúre a etnológii v anglickom jazyku pre zahraničných poslucháčov. Spolu s L. Mlynkom sme viedli niekoľko medzinárodných exkurzií, ktoré mali charakter letnej školy. Exkurzie v súčasnosti zabezpečuje L. Kačírek. Všetky uvedené aktivity mali napomôcť (a verím, že aj napomáhali) zviditeľniť našu/moju katedru vo fakultných, ale aj v medzinárodných rámcoch, ktoré v súčasnosti pre katedru zabezpečuje M. Paríková.

Ako garantka najskôr bakalárskeho a neskôr aj magisterského štúdia som si ešte pri zavádzaní kreditového systému uvedomovala, možno aj vďaka skúsenostiam zo zahraničných univerzít, aké dôležité je porozumieť kreditovému systému hodnotenia, a vyhľadávala som príležitosti na katedrové stretnutia na túto tému s medzinárodnými expertmi v oblasti administrácie štúdia. Iste aj vďaka tomu, avšak celkom určite vďaka ústretovosti, jasnozrivosti a profesionalite mojich kolegov sa nám podarilo pripraviť kvalitný, štandardný študijný program, ktorý obstál v akreditačnom procese v roku 2003 a potom s úpravami aj v roku 2008. V tomto študijnom programe sme už širšie dokázali zohľadniť aj zameranie na migračné štúdiá, ktoré od istého času posilnila na katedre H. Tužinská. V súvislosti s prípravou študijných programov som sa angažovala aj v úprave spôsobu prijímania na Filozofickú fakultu UK – v záujme rozšírenia možností uchádzačov a s cieľom získať motivovaných a dobre pripravených študentov aj na štúdium etnológie a kultúrnej antropológie. S mojimi kolegami sme niekoľko rokov sami pripravovali Deň otvorených dverí, využívali sme rôzne formy, ako sa predstaviť širšej verejnosti aj na mimofakultných podujatiach, na výstavách, resp. popularizáciou výsledkov našej práce, ktoré v rozhlase, ale aj v iných médiách významne pokrýva pre nás K. Nádaská. I tieto ciele treba ďalej do budúcnosti inovovať a dôsledne uplatňovať.

Vo funkcii vedúcej katedry si uvedomujem, že každý z nás potrebuje pre svoj osobný aj inštitucionálny rozvoj pracovať na poli vedy a výskumu, uplatňovať, preukazovať sa vo vedeckej publikačnej práci. Aj keď sa mi v minulosti nevelmi páčili veľké katedrové úlohy, musela som uznať, že sú pomerne produktívne z hľadiska organizácie vedeckej činnosti. Stále však chcem, a to aj do budúcnosti, podporovať skôr vedeckú produkciu organizovanú v menších tímoch, ktoré sú flexibilnejšie z hľadiska koordinácie vedeckej tvorby.

V pedagogickej práci je prvoradou úlohou nás všetkých, učiteľov katedry, držať kvalitu vo výučbovom procese – nielen odvolávajúc sa na starobylosť a meno našej inštitúcie, lež aj prísnosťou, dôslednosťou, každý vo svojom kurze, pred svojimi

študentmi, zodpovedný za svoje a potom následne aj za ich výkony a výsledky. Od času, keď vznikli na Slovensku ďalšie katedry etnológie či kultúrnej, resp. sociálnej antropológie, je zrejmé, že nadišiel čas, aby sa naša/moja katedra jasne deklarovala svojim predmetom i metodologickou orientáciou. Z tradície kvalitnej pozitívistickej a na poli folkloristiky aj modernej funkčno-štruktúrálnej metodologickej dielne sa dostávame v našom smerovaní na pole interpretatívnej etnológie aj antropológie. Takto bude aj v budúcnosti zamerané magisterské a doktorandské štúdium na katedre, kým bakalárske štúdium si zachová svoj prehľadový charakter. Vzhľadom na zloženie katedry pokryjeme témy migrácií, rodinných a rodových štúdií, ekonomickej aj ekologickej antropológie, problematiku viery a vedomostí, otázky folklorizmu aj orálnej histórie, a to najmä v stredoeurópskom historickom aj geografickom kontexte. Tento program sa nám bude dariť naplňať – tak ako doteraz – v kolektíve ľudí, z ktorých každý si bude môcť povedať, že je to naša/moja katedra.

Marta Botiková